
INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM,
ul. Uniwersytetu Poznańskiego 4, 61-614 Poznań

listopad 2019

Na posiedzeniu w dniu 15.06.2019 Walne Zgromadzenie Polskiej Akademii Umiejętności wybrało prof. dra hab. Jerzego Kaczorowskiego na członka korespondenta. Będzie on członkiem Wydziału III PAU Nauk Ścisłych i Technicznych.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 30.10.2019 ogłoszono wyniki konkursu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza znalazł się w grupie 10 laureatów tego konkursu. Oznacza to, że w latach 2020–2016 UAM będzie otrzymywał subwencję zwiększaną o 10 procent rocznie. Pełna lista laureatów jest następująca (wedle kolejności podanej na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego):

- Uniwersytet Warszawski,
- Politechnika Gdańska,
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie,
- Uniwersytet Jagielloński,
- Politechnika Warszawska,
- Gdański Uniwersytet Medyczny,
- Politechnika Śląska,
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- Uniwersytet Wrocławski.

Pozostałe szkoły wyższe, które wzięły udział w konkursie, ale nie zostały w nim wyłonione, także otrzymają dodatkowe wsparcie finansowe – zwiększenie subwencji na okres 2020–2025 w wysokości 2 procent subwencji uzyskanej w 2019 roku. Są to następujące uczelnie:

- Politechnika Łódzka,
- Politechnika Wrocławska,
- Uniwersytet Gdański,
- Uniwersytet Łódzki,
- Uniwersytet Medyczny w Białymstoku,
- Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,
- Uniwersytet Medyczny w Łodzi,
- Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie,
- Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu,
- Uniwersytet Śląski.

* * * * *

W dniu 26.10.2019 zmarł w wieku 26 lat śp. Piotr Radwan. W poprzednim roku akademickim ukończył na naszym wydziale studia II stopnia na kierunku informatyka, a od 1.10.2019 w ramach współpracy z firmą Samsung miał codzienny kontakt z naszym wydziałem.

* * * * *

W dniu 16.09.2019 w czasie posiedzenia Kolegium rektorsko-dziekańskiego, JM Rektor wręczył nominacje dziekanom nowo powołanych wydziałów. Pośród nich znalazł się dziekan naszego wydziału prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski. Dodajmy jeszcze, że liczba wydziałów wzrosła do 20.

* * * * *

W dniu 30.10.2019 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgra Henryka Kasprzaka, słuchacza Studium Doktoranckiego przy naszym wydziale. Tytuł rozprawy brzmiał: „Solution of the invariant subspace problem for non-Archimedean Köthe spaces”. Jej promotorem był prof. dr hab. Wiesław Śliwa (Uniwersytet Rzeszowski), a recenzentami prof. dr hab. Wojciech Banaszczyk (Uniwersytet Łódzki) i prof. dr hab. Ryszard Szwarc (Uniwersytet Wrocławski). W wyniku obrony komisja postanowiła wystąpić

do Rady Naukowej z wnioskiem o nadanie mgrowi H. Kasprzakowi stopnia naukowego doktora nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie matematyka.

★ ★ ★ ★ ★

Trwają intensywne prace związane ze zmianą struktury wewnętrznej wydziału wymuszonej Ustawą 2.0 i nowym Statutem UAM. Zgodnie z nowymi przepisami zmieni się skład niektórych zakładów i ich ogólna liczba. Dotychczasowe jednostki (zakłady, pracownie, laboratoria) będą działały jak dotychczas do 31.12.2019.

★ ★ ★ ★ ★

Od tego roku akademickiego rozpoczyna swoją działalność seminarium „Algebraic & Geometric Topology”. Będzie się ono odbywało w piątki, w godzinach 14.00–15.30, w sali B1-37. Na pierwszym posiedzeniu w dniu 25.10.2019 mgr Piotr Mizerka wygłosił odczyt pt. „Inducing of exotic smooth two fixed point actions on spheres”, na którym przedstawił metodę otrzymywania „egzotycznych” $(G \times H)$ -działań gładkich na sferach z podobnych G -działań w przypadku, gdy G jest skończoną grupą Olivera, a H jest skończoną grupą abelową.

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

[...] *Aby zostać matematykiem – zwłaszcza aby zostać wiernym matematyce przez całe życie – niewątpliwie trzeba mieć swoje zdolności, pewną predyspozycję do matematyki. Ale to nie wystarczy. Potrzebna jest specyficzna „muzykalność” matematyczna, wrażliwość na piękno matematyki, tak jak kompozytorowi niezbędna jest wrażliwość na piękno i wewnętrzną treść muzyki. [...] Znamienne wszakże jest, jak głębokie korzenie ma przeświadczenie, że harmonia – wyrażająca się w matematyce w sposób najbardziej abstrakcyjny – jest wspólną cechą matematyki i sztuki: muzyki, poezji, architektury. [...] Nie jest istotne to, że my, matematycy, ujmujemy nasze koncepcje w symbole matematyczne (tak bardzo odstraszające laików); symbolika ta jest dla nas jedynie narzędziem czy tworzywem dla ujmowania naszych myśli, tak jak marmur jest tworzywem dla rzeźbiarza. To, co nas*

zachwyca w rzeźbie, to koncepcja, myśl twórcza wykuta w marmurze. Podobne wzruszenia estetyczne przeżywamy zapoznając się z nową prawdziwie twórczą koncepcją matematyczną (choć wyrażoną w symbolach). Zarówno w sztuce, jak i w matematyce istotna jest myśl twórcza i talent autora, który potrafi ją ująć w taki sposób, ażeby przemawiała do naszej wyobraźni. [...] To pokrewieństwo matematyki i sztuki sprawia, że twórczość matematyczna bliska jest twórczości artystycznej.

Kazimierz Kuratowski

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 3–7.9.2019 odbył się w Krakowie Jubileuszowy Zjazd Matematyków Polskich w stulecie PTM. Uczestniczyło w nim około 1000 osób. Bogaty i ciekawy był program naukowy. Zjazdowi towarzyszyły liczne imprezy, na przykład inscenizacja widowiska muzycznego „Opera matematyczna – czyli paradoksalny rozkład sfery”, wystawa „MACHINAE CALCULATORIAE – przyrządy wspomagające obliczenia” w Muzeum Collegium Maius UJ, wystawa „Matematyka na znaczkach pocztowych” w Bibliotece Jagiellońskiej, projekcje filmów „Przestrzenie Banacha” Krzysztofa Langa i „Polscy pogromcy Enigmy” Waldemara Stankiewicza w kinie Kijów. W kościele świętych Piotra i Pawła nastąpiło symboliczne złożenie prochów Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego i Henryka Zygalskiego w Panteonie Narodowym.

Program naukowy obejmował 27 wykładów plenarnych i 28 sesji naukowych. Wykłady plenarne wygłosiły osoby, które wcześniej były zaproszonymi mówcami na kongresach światowych lub europejskich. Wśród nich byli pracownicy naszego wydziału: prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski – wykład pt. „Analiza zespolona na usługach arytmetyki, czyli o analitycznej teorii liczb” oraz prof. dr hab. Tomasz Łuczak – wykład pt. „Losowość i pseudolosowość”.

Pracownicy naszego wydziału (współ)organizowali następujące sesje tematyczne:

- „Analiza harmoniczna” – prof. dr hab. Leszek Skrzypczak,
- „Filozofia matematyki” – prof. dr hab. Roman Murawski,
- „Kombinatoryka i kryptologia” – prof. dr hab. Jerzy Jaworski,
- „Teoria liczb” – prof. dr hab. Grzegorz Banaszak, prof. UAM dr hab. Łukasz Pańkowski, prof. dr hab. Tomasz Schoen,

- „Teoria operatorów” – śp. prof. dr hab. Henryk Hudzik, prof. dr hab. Jerzy Kąkol, prof. dr hab. Mieczysław Mastysłó.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 23.10.2019 odbył się pierwszy w tym roku akademickim wykład z cyklu wykładów otwartych poświęconych wielowymiarowym metodom statystycznym. Cykl ten organizują Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Statystycznego, Wydział Nauk Przyrodniczych Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz nasz wydział. Wykład pt. „Starzenie się ludności Polski, przyczyny i konsekwencje” wygłosiła prof. dr hab. Elżbieta Gołata z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

★ ★ ★ ★ ★

Podczas XXV Forum Teleinformatyki w Miedzeszynie zespół studentów z naszego wydziału w składzie Bartosz Chyży i Michał Jankun pracujący pod opieką dra Rafała Witkowskiego zdobył główną nagrodę dla Młodych Mistrzów za najlepszy projekt z zakresu informatyzacji państwa. Zwyciężyli oni dzięki aplikacji MealHint do optymalizacji kosztów podczas zamawiania jedzenia w restauracjach. Dodatkowo otrzymali nagrodę specjalną od prof. Diksa oraz Fundacji na rzecz Rozwoju Informatyki, za szczególne wykorzystanie algorytmiki w rozwiązywaniu problemów informatyzacji w praktyce.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 12.10.2019 odbył się otwarty wykład o rynkowych zastosowaniach DLT. Eksperci GFT Polska Olga Jędrzejczak i Waldemar Trawnicky podzielili się doświadczeniem komercyjnym i wspólnie z uczestnikami stworzyli aplikację w technologii Hyperledger. Więcej informacji na temat tego wydarzenia można znaleźć na Facebooku.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 21–22.10.2019 odbył się na naszym wydziale Turniej Szachowy.

★ ★ ★ ★ ★

Z okazji 100-lecia Uniwersytetu Poznańskiego odbyła się w dniu 25.10.2019 w budynku naszego wydziału symultana szachowa (jednoczesna gra Arcymistrza z wieloma rywalami) pomiędzy Arcymistrzem Włodzimierzem Schmidtem – legendą polskich szachów a przedstawicielami JM Rektora i wszyst-

kich wydziałów Uniwersytetu. Nazwisko gościa jest znane każdemu polskiemu miłośnikowi szachów i takie spotkanie było (być może) jedyną okazją do obejrzenia gry z takim zawodnikiem (zdobył on łącznie, m.in. w mistrzostwach Polski, 89 medali indywidualnie lub drużynowo).

★ ★ ★ ★ ★

Rozpoczął się cotygodniowy cykl wykładów Koła Naukowego Matematyków. Uroczysta inauguracja działalności w roku 2019/2020 odbyła się 29.10.2019. Wykład pt. „Czym zajmuje się addytywna kombinatoryka?” wygłosił prof. dr hab. Tomasz Schoen.

★ ★ ★ ★ ★

Uczeń Kosma Kasprzak, rozpoczynający dopiero naukę w liceum i będący pod opieką prof. dra hab. Dariusza Bugajewskiego oraz dr hab. Darii Bugajewskiej, zdobył nagrodę drugiego stopnia (Srebrny Medal) w czasie MEMO (Middle European Math. Olympiad) okazując się najlepszym z Polaków, którzy wygrali drużynowo. Więcej informacji na stronie

<https://www.youtube.com/watch?v=Hyp7Dl3UPJc&t=16s>

Ten sam Kosma Kasprzak został laureatem pierwszego miejsca w Konkursie Prac Uczniowskich z Matematyki im. Pawła Domańskiego za pracę, która w (być może w trochę innej wersji?) została przyjęta do *Topological Methods in Nonlinear Analysis* (normalny proces recenzyjny!). Opiekunem był i w tym przypadku prof. Dariusz Bugajewski.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 5.06.2019 została podpisana umowa z firmą AKCES Edukacja dotycząca przekazania zestawów LEGO do budowanego na naszym wydziale pierwszego w Polsce akademickiego LEGO Education I Innovation Studio. Jest to inicjatywa wspierająca edukację adresowana do studentów, nauczycieli i uczniów. Otwarcie wraz z konferencją odbyło się 24.09.2019. Wykład inauguracyjny wygłosił prof. Stanisław Dylak – tytuł wykładu brzmiał „Ręka i mózg – magiczny duet”. Odbyły się także lekcje pokazowe oraz sesje warsztatowe.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 17-25.09.2019 odbyła się w Rzeszowie 29 Szkoła Dydaktyki Matematyki, współorganizowana przez nasz wydział. Organizatorką z ramienia wydziału była dr Edyta Juskowiak.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 27.09.2019 (w godzinach 16.00–21.30) odbyła się na naszym wydziale Noc Naukowców. Ofertę naszego wydziału stanowiło ponad 20 wydarzeń (wykłady, warsztaty, prezentacje, ...) adresowanych głównie do młodzieży w różnych przedziałach wiekowych.

★ ★ ★ ★ ★

Z historii ...

30 września 1913 urodził się w Warszawie Samuel Eilenberg, jeden z czołowych przedstawicieli warszawskiej szkoły matematycznej. W roku akademickim 1930/1931 rozpoczął studia matematyczne na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego. W 1936 uzyskał doktorat pod kierunkiem Kazimierza Kuratowskiego i Karola Borsuka – tytuł rozprawy doktorskiej brzmiał: „O zastosowaniach topologicznych odwzorowań na okrąg koła”. W kwietniu 1939 roku wyjechał do Stanów Zjednoczonych i tam się osiedlił. W roku 1948 zrezygnował z obywatelstwa polskiego i przyjął obywatelstwo USA. Był profesorem na Columbia University.

Zajmował się głównie topologią algebraiczną. Wraz z Saundersem Mac Lanem jest uważany za współtwórcę teorii kategorii. Ważne są także jego prace z teorii automatów i z algebraicznej teorii automatów. Był członkiem grupy Bourbaki. Razem z Henri Cartanem opublikował w roku 1956 monografię Homological Algebra.

Eilenberg był także znanym kolekcjonerem sztuki azjatyckiej. W latach 1991–1992 w Metropolitan Museum of Art w Nowym Jorku miała miejsce wystawa ponad 400 eksponatów z jego kolekcji. Eksponaty te zostały подарowane Metropolitan Museum.

Zmarł 30 stycznia 1998 w Nowym Jorku.

R.M.

★ ★ ★ ★ ★

W miesiącu października gośćmi wydziału byli:

- 6–11.10.2019 – Marc Hindry, Francja, Paryż, Université Paris 7 (opiekun: prof. dr hab. Wojciech Gajda),
- 22–29.10.2019 – Victoria Cantoral Farfan, Belgia, Leuven, University of Leuven (opiekun: prof. dr hab. Grzegorz Banaszak),
- 8–12.10.2019 – Preda Mihailescu, Niemcy, Göttingen, Universität Göttingen (opiekun: prof. dr hab. Grzegorz Banaszak),
- 20–30.10.2019 – Enrique A. Sanchez Pérez, Hiszpania, Walencja, Universitat Politècnica de Valencia (opiekun: prof. dr hab. Mieczysław Mastyło),
- 15.10–15.12.2019 – Michael Kaminski, Izrael, Hajfa, Technion (opiekun: prof. dr hab. Wojciech Buszkowski).

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 8.10.2019 w ramach wspólnego seminarium Zakładu Analizy Funkcjonalnej, Zakładu Teorii Funkcji Rzeczywistych oraz Zakładu Teorii Interpolacji i Aproksymacji wykład pt. „Surjective homomorphisms of algebras of operators on Banach spaces” wygłosił dr Benca Horvath (Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences).

★ ★ ★ ★ ★

W ramach Seminarium z Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej (organizatorzy: Grzegorz Banaszak, Piotr Krasoń) w dniu 11.10.2019 prof. Preda Mihailescu (Universität Göttingen, Niemcy) wygłosił wykład pt. „Progress in Leopoldt’s Conjecture”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 18.10.2019 w ramach Seminarium z Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej prof. Wojciech Dybalski (Technische Universität, München, Niemcy) wygłosił wykład pt. „The Bisognano-Wichmann property in algebraic QFT of massless particles”.

★ ★ ★ ★ ★

W ramach Seminarium z Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej w dniu 25.10.2019 wykład pt. „The Mumford-Tate conjecture implies the algebraic Sato-Tate conjecture” wygłosiła dr Victoria Cantoral Farfan (Katholieke Universiteit Leuven, Belgia).

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 22.10.2019 wykład wydziałowy pt. „Lipschitz-type operators on Banach function spaces” wygłosił prof. Enrique A. Sánchez Pérez (Univérsitat Politècnica de València, Hiszpania).

★ ★ ★ ★ ★

W ostatnim okresie odbyły się następujące wyjazdy naukowe pracowników wydziału:

- 1.10–6.11.2019 – prof. dr hab. Wacław Marzantowicz, Brazylia i USA, Sao Carlos i Gainesville, Universidad Federal Sao Carlos i University of Florida – staż naukowy, wykłady, konferencja naukowa,
- 4–14.10.2019 – mgr Monika Budzyńska, Malta, Sliema, AM Language Studio – kurs językowy w ramach Erasmus+ Staff Mobility for Training,
- 4–14.10.2019 – mgr Izabela Krupińska, Malta, Sliema, AM Language Studio – Erasmus+ Staff Mobility for Training,
- 12–15.10.2019 – prof. dr hab. Jerzy Kąkol, Czechy, Praga, Akademia Nauk – wykład i współpraca naukowa,
- 15–20.10.2019 – prof. dr hab. Mieczysław Mastyło, Ukraina, Iwano-Frankivsk, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University – międzynarodowa konferencja *Infinite Dimensional Analysis and Topology*, odczyt,
- 21–25.10.2019 – prof. dr hab. Roman Murawski, Hiszpania, Barcelona, Academia Europaea – współpraca naukowa, konferencja.

BERLIN–POZNAŃ SEMINAR ON DISCRETE MATHEMATICS

W dniach 17–18 maja 2019 roku odbyło się – po raz pierwszy w Warszawie (w Centrum Studiów Zaawansowanych Politechniki Warszawskiej) – kolejne spotkanie w ramach Berlin-Poznań Seminar on Discrete Mathematics. Seminarium to zapoczątkowane zostało w połowie lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku z inicjatywy Michała Karońskiego (Zakład Matematyki Dyskretnej)) oraz Hansa Jürgena Prömele (wówczas – Humboldt University of Berlin). Spotkania te, skupiające obecnie badaczy z szeroko rozumianej matematyki dyskretnej z wielu ośrodków naukowych (nie tylko niemieckich i polskich), odbywają się na przemian w Polsce i w Niemczech.

W tegorocznym seminarium wzięło udział 48 uczestników (w tym 23 uczestników zagranicznych) z uniwersytetów z Polski i Niemiec. W pierwszym dniu główne referaty wygłosili: Tomasz Łuczak – “On Schelp’s problem for cycles and paths” i Jarosław Grytczuk – “Maps, colors, and polynomials”. W piątek swoje referaty przedstawili także: Simón Piga, Oliver Ebsen, Patrick Morris, Joanna Polcyn-Lewandowska, Paweł Rządźewski, Marcin Witkowski, Simona Boyadzhyska, Alexander Haupt. Dzień zakończyła wspólna kolacja. W drugim dniu konferencji główny referat wygłosił Tamás Mészáros – “Exploring projective norm graphs”. Pozostałe sobotnie referaty przedstawił: Zbigniew Lonc, Małgorzata Śleszyńska-Nowak i Bjarne Schülke.

Kolejne seminarium z tego cyklu odbędzie się w 2020 roku w Guttowach.

Prof. dr hab. Jerzy Jaworski

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<https://info.wmi.amu.edu.pl/>